

BELÜGYMINISZTERIUM

Szigorúan titkos!

Szám: 10-24/10/1968.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-a
figyelemmel

007

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
010. számú
UTASÍTÁSA**

L. Karan

Budapest, 1968. május 9-én

Tárgy : Háborús bűntettek üldözése.

A II. világháború kirobbantásáért felelős magyar személyeknek, a fasiszmus szálláscsinálóinak, vezető képviselőinek felderítése és kézre kerítése érdekében szerveink alapján véve eredményes munkát végeztek. A Magyarországon élő háborús és népellenes bűncselekményt elkövetők döntő többségének büntetőjogi felelősségre vonása napjainkig megtörtént. Ennek ellenére egyes, súlyos háborús bűntettet elkövetőknek mind ez ideig sikerült elkerülniök a felelősségre vonást.

Az Elnöki Tanács 1964. évi 27. számú törvényerejű rendeletével, az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt és az 1440/1945. (V. 1.) ME. számú rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME. számú rendelet 11. és 13. §-ában meghatározott háborús bűntettek büntethetősége, valamint ilyen bűntettek miatt kiszabott 15 évi szabadságvesztés, vagy ennél súlyosabb büntetések elévülését kizárta. Szükséges volt ez azért, hogy mindazokat, akik eddig a büntetőjogi felelősségre vonás, illetve a kiszabott büntetés végrehajtása alól magukat kivonták, az időmúlás ellenére felelősségre lehessen vonni, illetőleg a velük szemben kiszabott büntetéseket végre lehessen hajtani.

Tapasztalataink szerint a háborús bűnügyekben a BM. III. Főcsoportfőnökség illetékes szervei által kezdeményezett és folytatott operatív feldolgozó munka nem mindig célirányos. Esetenként már elévült, vagy jogerősen elbírált háborús és népellenes bűncselekmények miatt folyik hosszadalmas felderítés, illetve operatív feldolgozás.

E hiányosságok megszüntetése, valamint a háborús bűnügyekben folytatandó felderítő és feldolgozó munka egységes elvek szerinti végrehajtása, koordinálása érdekében az alábbi

u t a s í t á s t

adom:

1. Operatív felderítést, feldolgozást kell kezdeményezni minden olyan háborús bűntettben, amelynek büntetőjogi üldözhetősége — a vonatkozó törvényi rendelkezés alapján — nem évült el, illetve más büntethetőséget kizáró ok nem áll fenn.

2. Háborús bűntettekre vonatkozó bejelentésekben, vagy más úton keletkezett ügyjelzésekben a szükséges ellenőrző intézkedéseket a területileg illetékes operatív szervnek kell megtennie. Amennyiben a büntetőeljárás lefolytatásának — az említettek figyelembevételével — helye lehet, a BM. III/III. csoportfőnöktől ügydosszié nyitásának engedélyezését kell kérni.

Az ilyen bűntettek ügyében folyó operatív feldolgozó munka irányításával és koordinálásával, országos hatáskörrel a BM. III/III. csoportfőnököt bízom meg.

3. A kutató és feldolgozó munka alapelveiként az alábbiak szolgáljanak:

a) Fokozott figyelmet kell fordítani azokra a nyugaton élő háborús bűnösökre, akik ez idő szerint hazánk elleni aknamunkában, a faszizmus újjáélesztése érdekében vezető, vagy aktív tevékenységet fejtenek ki.

Ellenük háborús bűntett miatt — távollétükben — büntetőeljárást akkor lehet kezdeményezni, ha ahhoz jelentős államérdek fűződik.

b) Tiltó névjegyzékre kell felvenni azokat a nyugaton élő és időközben külföldi állampolgárságot szerzett magyar állampolgárokat, akiket távollétükben háborús bűntett miatt a bíróság korábban elítélt. Ugyanígy kell eljárni a hontalan, volt magyar állampolgárok esetében is.

c) A központi és megyei operatív szervek biztosítsák a működési területükön élő háborús bűncselekményekért elítélt személyek KKA nyilvántartásba vételét.

d) A nyugaton élő háborús bűnösök vonatkozásában rendelkezésre álló anyagok felhasználásával a BM. III/III. csoportfőnök együttműködve a BM. III/I. csoportfőnökkel, tegyen intézkedéseket a reakciós emigráció és a hazánkkal szemben ellenséges tevékenységet kifejtő személyek leleplezésére, lejárataására, elszigetelésére.

4. A háborús bűnügyek operatív feldolgozását meg kell gyorsítani.

Amennyiben az operatív feldolgozás eredményeként háborús bűntett elkövetésével gyanúsított személy ügyében büntetőeljárás megindítására valamilyen okból kifolyólag nem kerül sor — de a gyanú megalapozott —, gondoskodni kell a nyilvántartásba vételről, illetve figyelődosszié felfektetéséről.

5. Háborús bűntett elkövetésével alaposan gyanúsítható személy ügyében büntető eljárást indítani, a BM. III/1. Osztály előzetes véleményének beszerzése után és csak engedéllyemmel lehet.

6. Háborús bűntett miatt más állam bírósága által távollétében elítélt magyar állampolgár ügyében operatív feldolgozást vagy büntető eljárást kezdeményezni az esetben lehet, ha a kiszabott büntetés letöltése alól magát kivonta, s annak végrehajthatósága a magyar törvények szerint nem évült el.

7. Azon magyar állampolgárok ellen, akiket háborús bűntett miatt más államok bíróságai jogerősen elítéltek és büntetésük egy részét letöltötték, majd kegyelemből vagy más törvényi rendelkezések alapján szabadlábra kerültek, ugyanezen bűncselekmény miatt operatív feldolgozás, vagy büntető eljárás nem indítható.

8. Feldolgozás alatt álló háborús bűnügyeket, ügyjelzéseket a központi és megyei operatív szervek a BM. III/III. Csoportfőnökséggel együttesen — jelen utasításban foglaltak szerint — 1968. október 30-ig vizsgálják felül.

Utasításomat a BM. III/III. Csoportfőnökség és a BM. III/1. Osztály, valamint ezek párhuzamos budapesti, megyei szervei egész operatív állományával, a BM. III. Főcsoportfőnökség más hálózati szerveinél pedig alosztályvezetőkig bezárólag ismertetni kell.

Jelen utasítás kiadásával egyidejűleg a BM. III/III. csoportfőnök és a BM. III/1. Osztály vezetője 1966. május 13-án kelt közös utasítását hatályon kívül helyezem.

RÁCZ SÁNDOR s. k.

rendőr vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Felterjesztve : Miniszter elvtársnak

Kapják : Miniszterhelyettesek,
BM. I. Főcsoportfőnök,
BM. III. főcsoportfőnökhelyettesek,
BM. III. Főosztály vezetői, önálló, beosztott osztályvezetői,
Budapesti, megyei rendőrfőkapitányok, Politikai osztályok vezetői.

Készült : 120 példányban.